

wilco

**MVO
jaarverslag
2022**

People
Planet
Profit

Voorwoord

Duurzaam en verantwoord ondernemen zit in het hart van ons bedrijf. In de omgang met elkaar, met onze klanten én met onze leefomgeving. Wij nemen onze verantwoordelijkheid hierin serieus en blijven continu ondernemen met oog voor mens, milieu en maatschappij.

Daarom wil Wilco ook graag aansluiten bij de Sustainable Development Goals die in 2015 door de Verenigde Naties zijn gepubliceerd als de 17 doelen om van de wereld een betere plek te maken in 2030. Wij hebben de doelen bepaald, waarvan wij vinden dat deze het meest relevant zijn voor Wilco en waaraan wij het beste kunnen bijdragen.

2022 was een bijzonder jaar voor Wilco. Een jaar waarin de COVID-19 pandemie een kleinere rol heeft gespeeld dan in 2020-2021. Na de (gedeeltelijke) sluiting van boekhandels tijdens de lockdowns is het sinds de heropening van de maatschappij medio 2021 crescendo gegaan met het werkaanbod, hetgeen in de loop van 2022 is genormaliseerd naar het pre-corona niveau. Een jaar waarin de oorlog in Oekraïne en de aan Rusland opgelegde sancties een grote impact hadden op de wereldeconomie, m.n. door de schaarste op de grondstoffen- en energiemarkten. De energie-intensieve papierindustrie werd niet alleen hard getroffen door sterke prijsontwikkeling van olie en gas, maar stond ook onder druk van de krapte in oud papier. De aanhoudende krapte op de papiermarkt resulteerde in forse prijsstijgingen en lange levertijden van boekproducties naar 5 tot 6 weken. Terwijl Wilco juist sterk is in snelle levertijden en een grote mate van flexibiliteit. Door extra opslagcapaciteit voor papier te genereren in het voormalig pand van BührmannUbbens in Zutphen hebben wij de consequenties hiervan weten te beperken.

DUURZAME ONTWIKKELINGS DOELSTELLINGEN

2022 was ook het jaar van 'WILCO, the Clean Climate Neutral Printing House'. Met de nieuwbouw aan de Vanadiumweg 2 in Amersfoort hebben wij een grote stap gezet in het realiseren van onze duurzaamheidsambities. Per 1 februari 2022 is deze nieuwe productielocatie van ca. **12.500 m²** in gebruik genomen. Door innovatief ontwerpen en bouwen, speelt aardgas hier geen rol meer. En is dit een belangrijke mijlpaal in de energietransitie van Wilco. Met het nieuwe pand is invulling gegeven aan verdere centralisatie, waarbij de productielocatie Wilco Meppel BV per 31 december 2021 definitief is gesloten.

2022 was ook in organisatorisch opzicht een jaar van transitie. Per 1 januari 2022 heeft F. van Zijl een nieuwe weg ingeslagen buiten Wilco. En hebben wij een nieuw directieteam geformeerd met:

- Robert Jan de Rooij, algemeen directeur.
- William Schuring, operationeel directeur.
- Evert-Jan Bout, vestigingsdirecteur.
- Erik Lukassen, financieel directeur.
- Martine Bink, HR directeur.

Verantwoord ondernemen is transparant ondernemen. U moet en mag erop kunnen vertrouwen dat wij ons niet beter voordoen dan wij zijn. Met dit sustainability rapport willen wij inzicht geven en verantwoording afleggen over onze sociale impact alsmede onze impact op milieu en leefomgeving. Het betreft al onze activiteiten op de locaties in Amersfoort en Zutphen. Ons ISO 14001:2015 gecertificeerd milieumanagement- systeem wordt jaarlijks getoetst door een geaccrediteerde certificatie-instantie. Dit geldt ook voor de certificeringen voor FSC en PEFC. Waar de informatie cijfermatig is onderbouwd, liggen facturen, overzichten etc. van derden hieraan ten grondslag. Dit waarborgt ons inziens de objectiviteit en juistheid van de informatie opgenomen in dit sustainability rapport.

Wij wensen u veel leesplezier toe.

Voor meer informatie kunt u altijd contact met mij opnemen.

William Schuring,
operationeel directeur

weschuring@wilco.nl

Onze missie

Bewust van onze sociale impact alsmede onze impact op milieu en leefomgeving, willen wij op een verantwoorde wijze boeken en tijdschriften produceren voor relaties in binnen- en buitenland.

Onze waarden

Geworteld in familietraditie. Hoe groot wij ook zijn, wij blijven een familieonderneming. Als Wilco team willen wij samen de beste prestatie leveren, waarbij niemand onder doet voor de ander.

- Vooruitstrevend in technologie. Wij produceren op een industriële manier boeken en tijdschriften van hoogwaardige kwaliteit met gebruik van de nieuwste technologie en technieken.
- Als pionier op het gebied van milieuvriendelijk produceren, willen wij onze ecologische voetafdruk zo klein mogelijk maken. Omdat klimaat-verandering nu moet stoppen.
- Op een nette manier zaken doen. Wij voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en respecteren, houden rekening met en reageren op de belangen van onze stakeholders. Wij gedragen ons ethisch op de waarden van eerlijkheid, billijkheid en integriteit.

Ons bedrijf

Wilco Beheer BV (hierna na te noemen Wilco) omvat de **100%** dochterondernemingen Wilco BV en Wilco Art Books BV, beide gevestigd in Amersfoort en Wilco Zutphen BV, het vroegere Wöhrmann. In 2021 heeft Wilco Coers en Roest in Arnhem overgenomen alsmede een belang genomen in Drukkerij Roelofs in Enschede en in Jongbloed Grafisch Bedrijf BV in Heerenveen. Wilco Meppel BV is sinds de sluiting per 31 december 2021 geen actieve dochteronderneming meer.

Het sustainability rapport heeft betrekking op Wilco BV, Wilco Art Books BV en Wilco Zutphen BV met in totaal ca. **460 fte** aan personeel in dienst per 31 december 2022.

Wilco maakt boeken, tijdschriften, catalogi en scheurkalenders in vellenoffset en rotatie-offset, vooral in opdracht van uitgeverijen in het literaire, educatieve en wetenschappelijke segment. Onder Wilco Art Books leveren wij kwalitatief hoogstaande kunst-, museum- en fotografieboeken in nauwe samenwerking met musea, kunst-galerieën, kunstenaars, fotografen en vormgevers. Met alle bewerkingen op eigen locaties onder één dak, houden wij alles in eigen hand: van verkoop tot en met distributie.

Met de nieuwste bindtechnieken wordt drukwerk in onze eigen binderij afgewerkt tot gehechte, genaaid of garenloos gebrocheerde en hard gebonden producties. In koudlijm, hotmelt of PUR en met een papieren dan wel linnen band. Lamineren met een uitgebreide keuze in laminaat gebeurt in principe in eigen huis; dit geldt ook voor veredeling als foliebedrukking, pregen en (spot) UV lakken. Voor verzending maken wij gebruik van eigen goederenvervoer, maar ook van externe vervoerders. In 2022 is in totaal ruim **29.205 ton** papier verwerkt tot een boek of tijdschrift.

Bij Wilco doen wij wat we beloven, want afspraak is afspraak. Onze certificaten tonen aan hoe serieus wij dat nemen.

- **ISO 9001:2015** kwaliteitsmanagement.
- **ISO 12647-2** en **ISO 12647-7** colour management vellenoffset en prepress.
- **ISO 14001:2015** milieumanagement.
- **FSC® (FSC-C004472)** ter ondersteuning van verantwoord bosbeheer.
- **PEFC (PEFC/30-32-821)** garandeert dat houthoudende producten als papier afkomstig zijn uit een duurzaam beheerd bos.
- **CO₂-neutraal** ter compensatie van onze CO₂-uitstoot.

Clean Climate Neutral Printing House

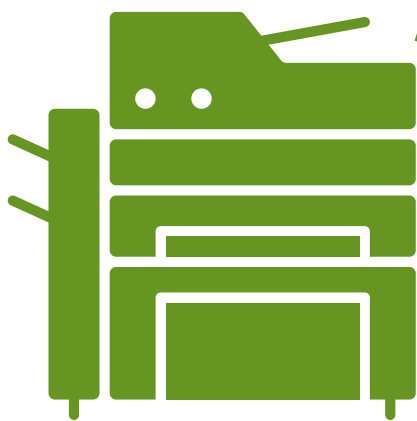
- Hoogwaardige isolatie buitenschil.
- Vloerkoeling en -verwarming met bodemenergiesysteem en warmtepompen.
- Warmteterugwinning.
- Warmtebuffer op hoogte, gevoed met overtollige warmte afkomstig van machines.
- Energiezuinige led ruimteverlichting.
- Gebouwbeheersysteem.
- Chemiearme computer-to-plate.

Climate Neutral Printing House

In de afgelopen decennia is onze huisvesting in Amersfoort organisch gegroeid. Met de aankoop van aangrenzende percelen kon er stap voor stap worden uitgebreid. Maar procestechnisch en energetisch was dit niet optimaal. Met de nieuwbouw van 'WILCO, the Clean Climate Neutral Printing House' aan de Vanadiumweg 2 in Amersfoort hebben wij een grote stap gezet in het realiseren van onze duurzaamheidsambities. Door innovatief ontwerp is één geconditioneerde productieomgeving gerealiseerd, waarin lucht-vochtigheid, temperatuur en ventilatie op de juiste manier worden beheerst. Resultierend in het gasloos en energetisch efficiënt runnen van een professionele offsetdrukkerij met een forse energiebesparing van ca. **690.000 Nm³ Ae** per jaar, hetgeen overeenkomt met ruim **1.300 ton CO₂** per jaar.

Op 1 februari 2022 is de Clean Climate Neutral Printing House in gebruik genomen. Hier vinden alle processen plaats zijnde magazijnopslag van papier, CtP-plaatvervaardiging, vellenoffsetdruk, vouwen en naaien van boekblokken. Het pand aan de Vanadiumweg 9 is ingericht voor alle binderij-activiteiten aangaande boeken en tijdschriften en expeditie. Met het definitief sluiten van de locatie Wilco Meppel BV per 31 december 2021 is er minder sprake van intercompany verkeer van goederen. Het productietechnisch personeel dat vanuit Meppel is meegegaan naar Amersfoort genereert in principe meer woon-werkverkeer. Wilco organiseert hiervoor collectief vervoer vanuit Meppel met eigen vestigingsauto's.

En wij gaan verder... zo gaan wij onderzoeken of in de komende jaren een nieuwe duurzame binderij in Amersfoort gerealiseerd kan worden. Hiervoor staat sloop van de panden aan de Vanadiumweg 8 en Nijverheidsweg-Noord 71 gepland, gevolgd door nieuwbouw in de planning voor 2024 en 2025.

3

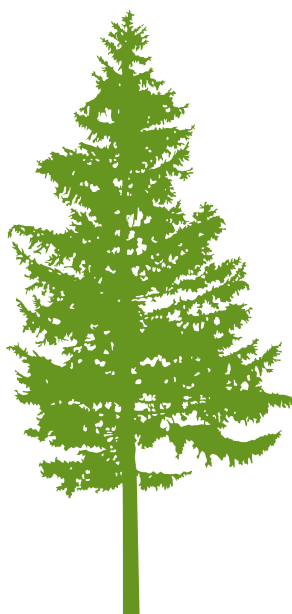
Bijdrage aan de Sustainable Development Goals

Mens en maatschappij

Wat Wilco doet

- Beloningsstructuur cf. Grafimedia cao. Op maat ondersteuning van werknemers met geldzorgen.
- Bijdragen aan The Hunger Project Nederland dat zich inzet voor een einde aan de honger in India.
- Thangarabalu Small Hydel Project in India als CO₂-compensatieproject (VCS).
- Systematische benadering van een veilige en gezonde werkomgeving op grond van RI&E Grafimedia.
- Aandacht voor duurzame inzetbaarheid van ons personeel, mede door vergrijzing.
- Investering in (vakinhoudelijke) opleiding, training en loopbaanontwikkeling.
- Investeren in taalonderwijs voor onze buitenlandse collega's.
- Aanbieden van werk aan mensen met afstand tot de arbeidsmarkt.
- Diversiteit en inclusie
- Klokkenluidersregeling met een gecertificeerd vertrouwenspersoon

In 2015 zijn door de Verenigde Naties de **17** Sustainable Development Goals gepubliceerd als een oproep tot actie van alle landen om welvaart te bevorderen én tegelijkertijd onze planeet te beschermen. Het beëindigen van armoede moet hand in hand gaan met het tot stand brengen van economische groei en het realiseren van sociale behoeften op het gebied van gezondheid, sociale bescherming, onderwijs en werkgelegenheid. Tegelijkertijd moet klimaatverandering en milieubescherming worden aangepakt. Wij hebben **13** doelen bepaald, waarvan wij vinden dat deze het meest relevant zijn voor Wilco en waaraan wij het beste kunnen bijdragen.

Milieu en leefomgeving

Wat Wilco doet

- Inkoop Europese windstroom.
- Eigen opwekking zonne-energie (2023).
- Clean Climate Neutral Printing House.
- Bijdragen aan The Hunger Project Nederland dat zich inzet voor een einde aan de honger in India.
- Thangarabalu Small Hydel Project in India als CO₂-compensatieproject (VCS).
- FSC® en PEFC Chain of Custody certificering. Gebruik van gecertificeerd papier afkomstig uit duurzaam beheerde bossen.
- ISO 14001:2015 certificering. Gericht op minimalisatie van onze milieu-impact.
- Commitment aan rijden op groene waterstof (HyVan). Levering van eerste bestelbus op waterstof staat gepland voor 2024.

4

Onze sociale impact

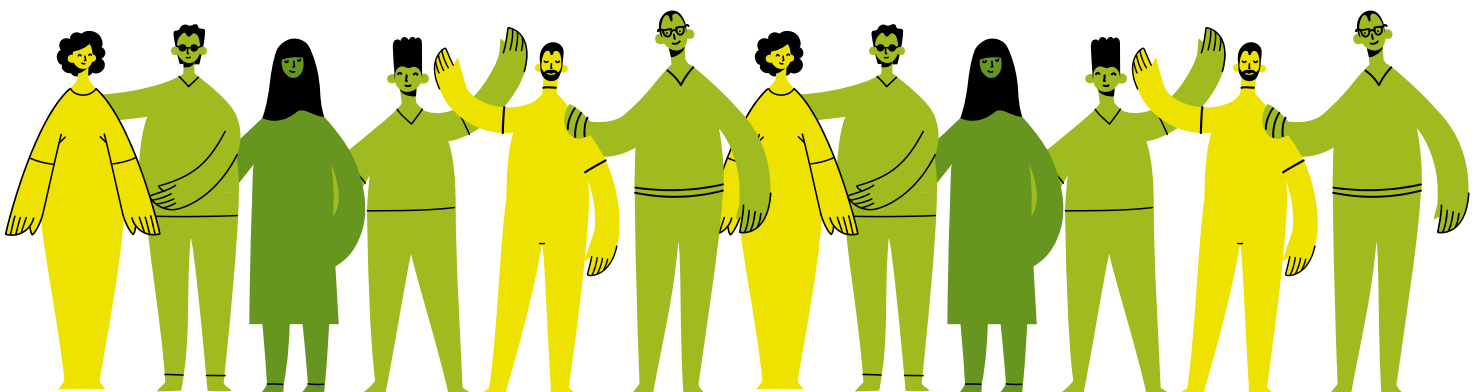
Binnen Wilco is plaats voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door een arbeidsbeperking. Wij werken hierbij samen met de Amfors Groep, de sociale werkvoorziening van Amersfoort en omliggende gemeenten, om samen werken bereikbaar te maken voor iedereen. In 2022 hadden veertien mensen een passende functie op een passende werkplek binnen Wilco om hun eigen unieke kwaliteiten in te kunnen zetten.

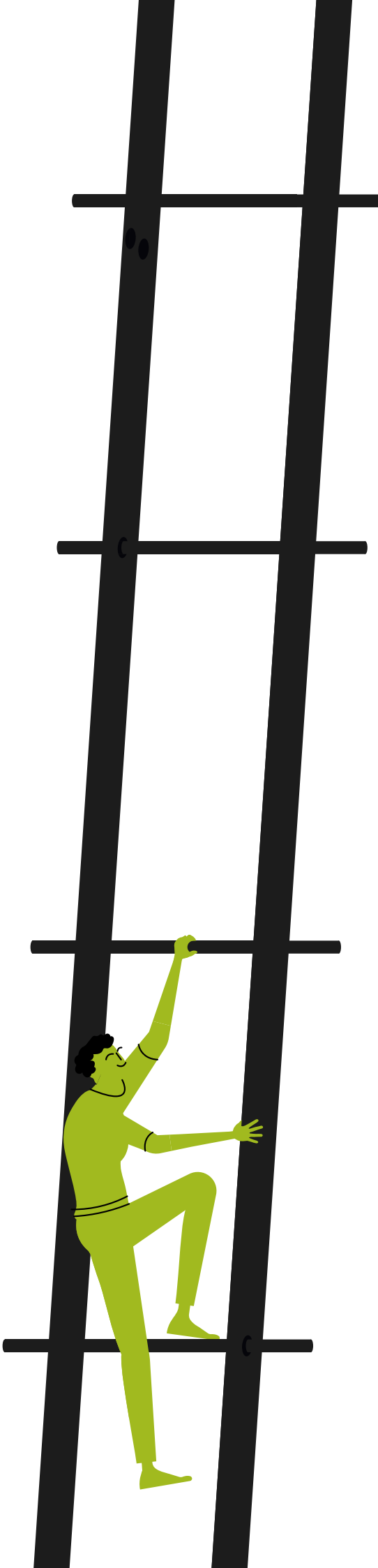
per 31 december	2022	2021	2020
aantal fte	460	433	443
% man	86,5	88,7	90,1
% vrouw	13,5	11,3	9,9
% 15-30 jaar	7,6	6,5	6,7
% 30-45 jaar	21,3	21,2	22,0
% 45-67 jaar	71,1	72,3	71,3

4.2 Gezondheid, veiligheid, welzijn

Wij hebben blijvend aandacht voor veiligheid, gezondheid en welzijn. Het voldoen aan wet- en regelgeving is vanzelfsprekend voor ons. Wij zijn zeer alert op onveilige situaties en mogelijke risico's op gezondheidsschade. Wij nemen maatregelen om deze te voorkomen of onmiddellijk op te heffen.

Risico's worden in 2023 (opnieuw) in kaart gebracht en (her) beoordeeld middels het uitvoeren en actualiseren van de Risico-Inventarisatie en -Evaluatie Grafimedia binnen alle locaties. Hoewel elke onveilige situatie er één te veel is, is het aantal letselongevallen in 2022 beperkt gebleven tot één. Behandeling door de huisartsenpost volstond; een ziekenhuisopname of blijvend letsel is gelukkig niet aan de orde geweest. De Arbeidsinspectie heeft in 2022 geen controle op handhaving uitgevoerd.

A stylized illustration of a person in a green jumpsuit climbing a black ladder. The person is positioned on the lower rungs of the ladder, reaching up with their right hand. The ladder is composed of two vertical rails and several horizontal rungs.

Het belang van een veilige werkomgeving, zowel fysiek als mentaal, wordt intern gecommuniceerd middels operationeel overleg, jaarpresentaties aan personeel en de nieuwsbrief via Bamboe. Er is een klokkenluidersregeling van kracht, waarvoor een ieder binnen de organisatie terecht kan bij een gecertificeerde vertrouwenspersoon.

In de grafische industrie bedraagt het gemiddelde verzuim door ziekte en arbeidsongeschiktheid **5.3%** bij bedrijven met 100+ werkzame personen (bron: A&O Fonds Grafimedia branche, Grafimedia in cijfers, 2021). Beheersing van verzuim staat bij ons hoog op de agenda en vertaalt zich in beleid omtrent 'Liever aangepast aan het werk dan ziek thuis'. Binnen Wilco ligt het verzuim in 2021-2022 dan ook onder dit branchegemiddelde.

per 31 december	2022	2021	2020
verzuimmelding	589	543	334
% verzuim	4,7	4,8	5,6

4.3 Duurzame inzetbaarheid

Blijvende aandacht voor duurzame inzetbaarheid is een 'must' bij de vergrijzing van ons personeel. Dit staat eveneens hoog bij ons op de agenda en vertaalt zich in beleid omtrent 'Hoe krijgen wij iedereen zo gezond en actief mogelijk mee naar de toekomst?'

4.4 Opleiding

Wij kunnen niet zonder het menselijk kapitaal van onze organisatie. Wij willen ons personeel uitdagend werk bieden in een slagvaardige organisatie. Vakmensen zijn onmisbaar voor het realiseren van een hoogwaardige productkwaliteit en dienstverlening, alsmede een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering. Vanuit competentie-management blijven wij investeren in opleiding, training en loopbaanontwikkeling. Zo hebben in 2022 machinevoerders in Amersfoort een GOC opleiding op maat voor de nabewerking (vouwen) gevolgd. Alle (na)scholing die wettelijk verplicht is, is vanzelfsprekend ook aangeboden en gevolgd.

Het enthousiasmeren van de jonge generatie voor ons vak is van vitaal belang voor de toekomst. Daarom bieden wij scholieren en studenten de mogelijkheid om stage te lopen binnen Wilco. In 2022 zijn 5 stageplaatsen ingevuld. Met 2 BBL-plaatsen ondersteunen wij leerlingen, die via de Beroepsbegeleidende leerweg werken én leren tegelijkertijd.

4.5 Doneren met impact

Vanuit onze sociale verantwoordelijkheid kijken wij verder dan onze eigen mensen. Samen met The Hunger Project Nederland investeren wij in het einde van de honger. The Hunger Project Nederland is deel van een internationale non-profit organisatie die zich inzet voor een duurzaam einde van chronische honger wereldwijd.

Zij ondersteunen in Afrika, Zuid-Azië en Latijns-Amerika mensen om op eigen kracht een toekomst op te bouwen zonder honger. Als lid van Odisha's 100 maakt Wilco zich specifiek sterk voor vrouwelijke leiders in Odisha, één van de armste staten van India. The Hunger Project traint en begeleidt vrouwelijke dorpsraadsleden tijdens hun 5-jarige termijn. Zodat zij hun impact kunnen vergroten en echte duurzame verandering mogelijk kunnen maken.

Naast een financiële bijdrage zet Wilco zich in om de aanpak van The Hunger Project en dit vrouwelijk leiderschapsprogramma te promoten onder onze werknemers, klanten, leveranciers en ons eigen netwerk. Om zo ook andere mensen te inspireren een einde te maken aan de honger in India. **The Hunger Project** heeft de ANBI-status en het CBF-keurmerk. Voor doneren met impact.

Door Stichting Stelvio for Live wordt geld ingezameld voor onderzoek naar een persoonlijke, op de individuele patiënt toegespitste behandeling van kanker, gebaseerd op DNA-analyse van het tumorweefsel. Dit maakt de kans op een succesvolle behandeling met minder bijwerkingen groter. Hiervoor wordt elk jaar de **1.533** meter hoge Stelvio in Italië op een sportieve manier bedwongen.

Criteria voor duurzaam bosbeheer

- Rechtsgeldig eigendom en gebruik van bossen.
- Respect voor en erkenning van de eigendoms- en gebruiksrechten van inheemse volkeren.
- Bescherming en behoud van de ecologische functies, leefgebieden en biodiversiteit in bossen.
- Behoud van (oer)bossen met hoge natuurwaarden.
- Geen illegale kap of conversiekap, waarbij natuurlijke bossen worden vervangen door plantages.
- Respect voor de rechten en fundamentele arbeidsvoorwaarden van bosarbeiders.
- Efficiënt gebruik van bosproducten.
- Controle van de sociale, ecologische en economische gevolgen van de activiteiten in bossen.

Criteria voor Cradle to cradle

- Materiaal is veilig voor mens en milieu.
- Circulair (hernieuwbaar) product.
- Schone lucht en klimaatbescherming: hernieuwbare energie stimuleren, schadelijke uitstoot reduceren.
- Schoon water en gezonde bodem.
- Maatschappelijke verantwoordelijkheid: mensenrechten respecteren én bijdragen aan een eerlijke en rechtvaardige samenleving.

Onze milieu-impact

Wij zijn ons terdege bewust van de milieu-impact van onze bedrijfsactiviteiten en nemen onze verantwoordelijkheid voor onze leefomgeving serieus.

Wij opereren als 'the clean, eco-friendly printing house' om milieubelasting en hinder zoveel mogelijk te beperken. Wij beogen eigen opwekking en gebruik van duurzame natuurlijke hulpbronnen. Als pionier op het gebied van milieuvriendelijk produceren, willen wij onze ecologische voetafdruk zo klein mogelijk maken en daarmee onze bijdrage leveren aan het tegengaan van verdere klimaat-verandering. Wij zijn een kwart eeuw, sinds eind jaren negentig, ISO 14001 gecertificeerd. En produceren CO₂ neutraal door inkoop van Europese windstroom en compensatie van de resterende CO₂ emissie.

5.1 Grondstoffen

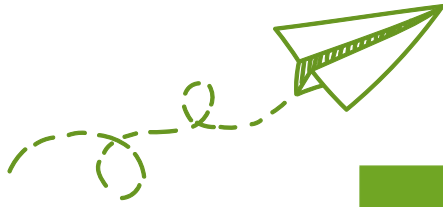
Zonder bossen geen hout, zonder hout geen papier en zonder papier geen boek! Hout is onze oergrondstof en daar gaan wij verantwoord mee om. Voor ons betekent dat FSC®, Forest Stewardship Council, en PEFC, Programme for Endorsement of Forest Certification, Chain of Custody certificering. Als het om duurzaam bosbeheer gaat, zijn dit de twee bekendste keurmerken met beide hetzelfde doel: streven naar **100%** duurzaam bosbeheer. Alleen de benadering om dat doel te behalen, is verschillend.

Door te kiezen voor FSC- of PEFC gecertificeerd papier geef je boscijgenaren de middelen om het bos duurzaam te beheren. Dat betekent dat bos niet omgezet kan worden in gebieden voor palmolie-, soja- of veeteelt. En dat is een belangrijk instrument tegen ontbossing. Want bossen zijn de groene longen van onze planeet, een bron van diversiteit en onmisbaar voor een stabiel klimaat. Waar FSC® en PEFC zijn richten op duurzaam bosbeheer en verwerking van houtproducten afkomstig uit het bos, gaat Cradle to Cradle een stap verder in de gedachte van een circulaire economie. Een economie waarin afval niet bestaat, maar grondstof is voor nieuwe producten. En waarin mens en milieu worden beschermd.

In 2021-2022 bestaat ca. **97%** van het papier dat ingezet wordt voor onze producties uit, FSC® en PEFC, gecertificeerd materiaal. Dit aandeel willen wij naar **100%** brengen, opdat in 2025 uitsluitend gecertificeerd papier als grondstof wordt gebruikt.

	2022	2021	2020
FSC / PEFC papier %	97,0	97,4	93,0

Papier is een hernieuwbare grondstof, ofwel een grondstof die niet opraakt. Bij houtkap in gecertificeerde bossen worden namelijk opnieuw bomen geplant. Tegenwoordig ook nog op een zo ecologisch mogelijk manier om de biodiversiteit in de bossen zo optimaal mogelijk te behouden. Papier is een natuurproduct, gemaakt van een hernieuwbare bron en keer op keer, tot wel **8** keer, recyclebaar. Oud papier is geen afval, maar grondstof voor nieuw papier en past daarom goed binnen een circulaire economie. In Nederland wordt bijna **90%** van papier en karton ingezameld en hergebruikt. En **87%** van het in Nederland gemaakte papier bestaat uit gerecycled materiaal (bron: www.papierenkarton.nl, 2023). Ook wij bieden al onze productie waste aan papier aan voor hergebruik

In 2022 is **70%** van elke ton papier effectief gebruikt en **30%** verloren gegaan als productie waste. Dit ligt hoger dan in 2021. Toen wisten wij ons papierverlies (inschiet) te reduceren door investering in nieuw vochtwaterwerk en registerbesturing op de offset-rotatiepersen, waardoor wij sneller op kleur en in register zijn. In 2022 is ons papierverlies iets toegenomen door de problemen in de papier leveringen. hierdoor zijn we genoodzaakt geweest soms ongunstige en grotere papierformaten in te kopen om in de vraag te kunnen blijven voorzien.

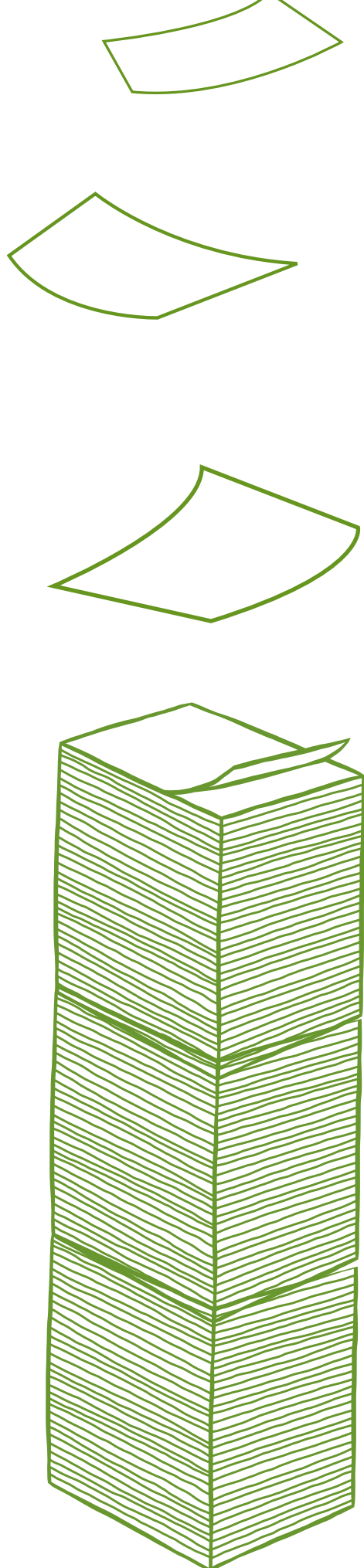
	2022	2021	2020
productie waste (ton)	8.287	7.652	9.636
papierverlies (%)	30,2	22,9	33,5

5.2 Energie

Met de overstap naar Europese windstroom zijn wij sinds 2021 volledig gestopt met het gebruik van grijze stroom afkomstig van fossiele bronnen. Wij maken nu nog uitsluitend gebruik van windstroom als hernieuwbare energiebron. In 2023 staat de aanleg van zonnepanelen op het pand aan Vanadiumweg 2 in Amersfoort gepland.

Wij hebben ons gecommitteerd aan het verbeteren van de energie-efficiency van onze activiteiten. Gedane investeringen op dit gebied hebben door minder CO₂ emissie een positief effect op het milieu, maar ook op onze financiële prestaties. In 2022 heeft dit in ultieme vorm gestalte gekregen in 'the Clean Climate Neutral Printing House'. Aardgasloos en energetisch efficiënt. Zowel nieuw- als ombouw in Amersfoort beschikt over een bodemenergiesysteem

(KWO), waarbij energie in de bodem wordt opgeslagen voor verwarming en koeling van het gebouw. Aardgas wordt alleen nog gebruikt voor gebouwverwarming in Amersfoort (Vanadiumweg 9) en Zutphen. Een gunstig energetisch neveneffect van 'the Clean Climate Neutral Printing House' is sluiting van het pand in Meppel. Temeer daar in dit oudere pand nog veel energiebesparende maatregelen moesten worden genomen.

De overcapaciteit van onze eigen energie opwekking middels zonnepanelen welke in augustus 2023 opgeleverd wordt, gaan wij opslaan in onze bron systemen rondom het pand. Aansluitend wordt onderzocht in hoeverre we deze warmte ook in kunnen zetten om het oude pand (Vanadiumweg 9) te voorzien van warmte zodat we ook hier de gas aansluiting kunnen afsluiten.

Daarnaast is gebouwverwarming deels afhankelijk van de weersinvloed, uitgedrukt in graaddagen. Hoe meer graaddagen, hoe meer stookdagen. Dit omdat de gemiddelde etmaaltemperatuur dan beneden de stookgrens van **18 C°** ligt. 2022 had gemiddeld **324** graaddagen minder dan 2021. In 2021 waren de maanden april, mei en augustus juist (zeer) koele maanden.

	2022	2021	2020
elektriciteit (kWh)	10.795.616	11.408.692	11.846.715
kWh / ton papier	393	342	412
aardgas (m ³)	206.928	337.245	326.456
aardgas (m ³) / m ³ gebouwinhoud	0,87	2,16	2,10

5.3 VOS emissie

Vluchtige organische stoffen als isopropylalcohol (IPA) en oplosmiddelhoudende middelen voor de reiniging van drukpersen zijn gangbaar binnen drukkerijen.

Met IPA als vochtwatertoevoeging kan met een meer stabiele en veel dunnere vochtfilm op de drukrollen gedraaid kan worden. Dit resulteert in een constante drukkwaliteit. Het gebruik van VOS heeft nadelige effecten op de lange(re) termijn. En kan leiden tot gezondheidsschade als het Organic Psycho Syndrome (OPS), ook wel bekend als de Schildersziekte met (zeer) ernstige symptomen als chronische vermoeidheid, karakterveranderingen, geheugenverlies en vroegtijdige dementie. Verder veroorzaakt VOS emissie in de atmosfeer ernstige broeikas effecten, waaronder de vorming van ozon op grondniveau wat tot smog leidt. Dus des te minder VOS, des te beter voor mens en milieu.

	2022	2021	2020
kg IPA	3.501	9.082	5.507
kg IPA / ton papier	0,127	0,272	0,192
liter wasmiddel / ton papier	0,366	0,832	0,701
K3+K4 wasmiddel (%)	92,7	97,8	98,9

Ons machinepark voor conventioneel offsetdruk bestaat volledig uit Heidelberg XL plano drukpersen die IPA-vrij drukken. Dit geldt ook voor de Timson rotatiepersen. Alleen op de UV led drukpers wordt IPA-gereduceerd gedrukt om de hoogwaardige druk kwaliteit voor kunst-, museum- en fotografie- boeken etc. te kunnen leveren. Hierdoor ligt ons IPA verbruik per ton papier al vele jaren beduidend lager dan het branchegemiddelde van de grotere offsetdrukkerijen (0,127 versus 1,72 kg IPA/ton papier).

5.4 Afval

Een lineaire economie betekent produceren, consumeren en na gebruik weggooien op de zgn. afvalberg. Maar in een circulaire economie bestaat geen afval; producten worden steeds weer opnieuw gebruikt als grondstof. De transitie naar een duurzame economie is gaande. En dit kan niet zonder hergebruik en recycling van afval. In totaal is $\pm 98\%$ van ons afval bestemd voor hergebruik en recycling. Denk aan papier, karton, kunststof, aluminium offsetplaten, metaal en houten pallets.

	2022	2021	2020
recyclebaar afval (ton)	8.811	8.203	10.300
recyclebaar afval (%)	98,1	98,0	98,6
gevaarlijk afval (ton)	80,4	78,4	75,4
gevaarlijk afval (kg) / ton papier	2,92	2,35	2,62

Zo genereert elke 1.000 kg drukwerk nog maar 2.9 kg aan gevaarlijk afval. Gevaarlijk of chemisch afval bevat stoffen die gevaarlijk kunnen zijn voor mens (gezondheid) en milieu (ecosystemen). Gevaarlijk of chemisch afval kan bij onjuiste opslag en verwerking het milieu in gevaar brengen door bodem-, water- of luchtverontreiniging. Het is dus niet de bedoeling dat gevaarlijk afval gezamenlijk met andere afvalstromen wordt ingezameld. Wilco biedt daarom $\pm 99\%$ van het afval gescheiden aan, slechts $\pm 1\%$ is nog ongesorteerd afval.

Hergebruik en recycling van afval is goed. Geen afval genereren, is beter. Daarom is met de nieuwbouw van 'the Clean Climate

Groene waterstof

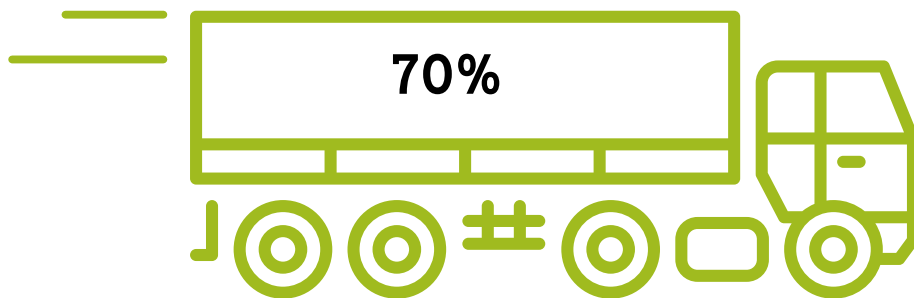
Waterstof (H₂) is een brandbaar gas dat niet uit de grond gehaald kan worden. Waterstof kan op verschillende manieren worden gemaakt. De manier waarop bepaalt hoe duurzaam waterstof als energiebron is.

Groene waterstof wordt gemaakt middels elektrolyse met behulp van groene stroom, waarbij water wordt omgezet in waterstof en zuurstof.

Door waterstof te maken met elektriciteit uit een duurzame energiebron zoals windmolens of zonnepanelen, komt er bij de productie geen CO₂ vrij.

Grijze waterstof wordt gemaakt door olie, aardgas of steenkool onder druk te verhitten.

Door de chemische reactie ontstaat waterstof en CO₂. De productie van grijze waterstof veroorzaakt ± 8% van de totale CO₂ uitstoot in Nederland. Ter vergelijking, alle Nederlandse huishoudens samen stoten ± 13% uit. Blauwe waterstof is grijze waterstof, waarbij vrijkomende CO₂ grotendeels wordt opgevangen en onder de grond wordt opgeslagen. Paarse waterstof wordt gemaakt met behulp van kernenergie. (bron: Milieudefensie, 2023). Groene waterstof past goed binnen de energietransitie. Vanuit het Klimaatakkoord zet Nederland deels in op elektrisch en deels op groene waterstof.

Neutral Printing House' de keuze gemaakt voor chemiearme computer-to-plate vervaardiging van drukplaten. Hierbij wordt geen plaatchemie gebruikt, dus komt er ook geen chemisch afval vrij. Voorheen werd dit chemisch afval geneutraliseerd door de toepassing van Metafix® pH control, opdat dit milieutechnisch verantwoord geloosd mocht worden op het riool.

Dit proces wordt alleen nog toegepast binnen Wilco Zutphen voor ca. 20% van onze drukplaten.

5.5 Goederenvervoer

Voor het goederenvervoer wordt waar mogelijk gebruik gemaakt van ons eigen wagenpark. Het wagenpark bestaat voor meer dan 70% uit wagens vallend in emissieklasse 6 of Z(ero). Door gebruik van Adblue wordt de schadelijke NOx uitstoot effectief omgezet in niet-schadelijke stikstofgas en waterdamp. Door centralisatie in Amersfoort én de sluiting van locatie Wilco Meppel is er minder intercompany vervoer van goederen, dus minder diesel en CO₂-uitstoot.

	2022	2021	2020
liter diesel	92.247	112.403	90.363
liter diesel / ton papier	3,36	3,37	3,14

Steeds meer steden in Nederland ambiëren een autoluwe binnenstad, omdat dit bijdraagt aan schonere lucht en betere bereikbaarheid. Zo hebben ca. 40 gemeenten zich verbonden aan de Green Deal Zero Emissie Stadslogistiek met als doel: in 2025 alleen zero-emissie transport in de binnenstad. Dit vraagt om schone(re) vervoer-middelen. Daarom rijden wij sinds 3 jaar met een 100% elektrische bestelbus voor pakketzendingen in de Randstad. Maar een schonere toekomst met schonere brandstof vraagt om méér. Met het toetreden tot het consortium van HYVIA committeren wij ons aan het rijden op groene waterstof. Wilco is ingeloot om de eerste bestelbus op groene waterstof te mogen bestellen. levering staat voornamelijk gepland voor 2024. Zo werken wij mee aan het ontwikkelen van een groene-waterstofketen.

5.6 Personenvervoer

Wilco beoogt een duurzaam wagenpark voor zakelijk verkeer, met bij voorkeur (100%) elektrische vervoersmiddelen of anders vallend in emissieklasse 6. Ons wagenpark telt 32 personenwagens, waarvan 87,5% in emissieklasse 6 of Z(ero) valt. Dit willen wij naar 100% elektrisch rijden brengen door bij vervanging uitsluitend aanschaf of lease van 'electric vehicles' aan te bieden. Wij spelen hierbij in op de mogelijke plannen van de regering om dit vanaf 2025 wettelijk verplicht te stellen. Om elektrisch rijden te stimuleren bij werknemers en bezoekers staan in totaal 12 laadpalen bij onze vestigingen.

	2022	2021	2020
emissieklasse ≤ 5 (%)	12,5	20,0	31,1
emissieklasse 6 (%)	75,0	73,3	65,5
emissieklasse Z (%)	12,5	6,7	3,4

Wilco blijft groeien. Dus nieuwe mensen blijven nodig. En dat houdt in dat met de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt ook buiten de eigen regio gezocht wordt naar personeel. Verdere centralisatie in Amersfoort betekent voor meer personeel een grotere afstand qua woon-werkverkeer.

	2022	2021	2020
emissieklasse ≤ 5 (%)	12,5	20,0	31,1
emissieklasse 6 (%)	75,0	73,3	65,5
emissieklasse Z (%)	12,5	6,7	3,4

Dit is deels ondervangen door het aanbieden van een vervoersregeling voor productietechnisch personeel. Er zijn auto's ter beschikking gesteld waarmee ze met enkele collega's naar kantoor kunnen komen. Automatisering maakt het voor niet-productietechnisch personeel mogelijk om vanaf elke locatie, ook vanuit huis, te werken. Voor medewerkers die met het openbaar vervoer komen wordt een fiets ter beschikking gesteld.

Thangarabalu Small Hydel Project

In India stijgt de vraag naar energie sterk door de groei van de bevolking en toegenomen welvaart. Opdat deze energievraag niet leidt tot verdere klimaatverandering is het noodzakelijk om de duurzame transitie te maken van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energiebronnen.

Het Thangarabalu Small Hydel Project is een run-of-river 24,75 MW waterkrachtproject over de Krishna rivier, ongeveer 13 km stroomafwaarts van de Narayanpurdam in Karnataka. Het vervangt jaarlijks 65 miljoen kWh elektriciteit op basis van fossiele brandstoffen, waardoor de uitstoot met ± 54.000 ton CO₂ per jaar wordt verminderd.

Daarnaast heeft dit project ook sociale impact op de lokale gemeenschap.

- De bevolking is vanaf de start van het project betrokken bij de ontwikkeling van deze waterkracht- centrale.
- Het project biedt werkgelegenheid zowel tijdens de bouw als door onderhoud van de waterkracht- centrale voor geschoolde en niet-geschoolde arbeidskrachten.
- Het tekort aan energie in de regio wordt door de waterkrachtcentrale aangevuld.
- Aanleg van waterleiding en pompen zodat schoon (drink) water binnen handbereik is van de lokale bevolking.
- Het project zorgt voor verbeterde regionale infrastructuur alsmede verbeterde en uitgebreide onderwijs- en medische faciliteiten.

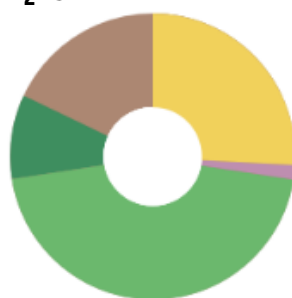
5.7 CO₂-footprint en CO₂-compensatie

Wilco maakt gebruik van de Milieubarometer ©Stichting Stimular om onze totale CO₂-voetafdruk te berekenen. De toegepaste CO₂-emissiefactoren zijn bepaald op initiatief van Milieu Centraal, Stimular, SKAO Connekt en Nederlandse overheid en worden jaarlijks geactualiseerd door een breed panel van deskundigen op basis van de meest recente inzichten. De CO₂-emissiefactoren zijn in lijn met de eisen van de CO₂-Prestatieladder en het Greenhouse Gas (GHG) protocol.

	2022	2021	2020
CO ₂ -emissie (ton) scope 1	917	1.185	1.075
CO ₂ -emissie (ton) scope 2	0	0	1.980
CO ₂ -emissie (ton) scope 3	730	738	730
CO ₂ -emissie (ton) scope totaal	1.647	1.923	3.785

Onze CO₂-voetafdruk is in 2022 het laagst in de afgelopen drie jaren. Met de overstap naar Europese windstroom (WaarborgGroen) zijn wij sinds 2021 volledig gestopt met het gebruik van grijze stroom afkomstig van fossiele bronnen. Omdat Wilco (nog) niet hoeft te voldoen aan de CO₂-Prestatieladder, is de CO₂-emissiefactor van Europese windstroom gelijk gesteld aan (Nederlandse) windstroom met SMK-Milieukeur. Dus geen CO₂-emissie meer in scope 2 als gevolg van elektriciteit. Ook zien wij het positieve effect van 'the Clean Climate Neutral Printing House' terug in onze CO₂-voetafdruk. In 2022 hebben wij in totaal ruim **130.000 m³** aardgas(equivalent) minder gebruikt dan in 2021. Dit resulteert in **268 ton** minder CO₂-emissie in scope 1. Ondanks de sluiting van locatie Meppel blijft onze CO₂-emissie als gevolg van woon-werkverkeer (scope 3) vrij constant, maar genereert dit nu wel ruim **40%** van onze totale CO₂-emissie. Hoewel dit lastiger door ons te beïnvloeden is, maken wij ons sterk voor duurzaam woon-werkverkeer.

CO₂-grafiek 2022

- Brandstof & warmte 26%
- Emissies 1,7%
- Woon-werkverkeer 44%
- Zakelijk verkeer 9,5%
- Goederenvervoer 18%

Bron: Milieubarometer Wilco BV -

Sinds 2018 produceren de locaties Amersfoort en Zutphen CO₂-neutraal met compensatie van onze CO₂-uitstoot. CO₂-compensatie betekent dat er een investering wordt gedaan in gecertificeerde projecten die de uitstoot van CO₂ verminderen, verwijderen of vermijden. De door het project behaalde emissiereducties zouden niet zijn behaald als het project niet was uitgevoerd.

CO₂-compensatie vindt plaats middels VCS (Verra Verified Carbon Standard) credits verzorgd door Groenbalans Utrecht. Alleen duurzame energie-projecten en energie-efficiency-projecten, die voor de lange termijn voordelen brengen voor het land en het klimaat, komen hiervoor in aanmerking. Deze CO₂-compensatieprojecten dragen bij aan minstens drie van de Sustainable Development Goals. Wilco heeft de keuze gemaakt voor het Thangarabalu Small Hydel Project.

5.8 Compliance en ongewone voorvallen

Wilco voldoet aan geldende wet- en regelgeving, waarbij een open relatie met het bevoegd gezag voor ons een vanzelfsprekendheid is. Voor de nieuwbouw van 'the Clean Climate Neutral Printing House' zijn de benodigde vergunningen verleend, waarbij alle voorgeschreven maatregelen in relatie tot Asbestverwijdering en Natuurbescherming zijn genomen, w.o. alternatieve locaties voor de vleermuizen en huismussen. Tot op heden vallen alle bedrijven onder de Wet Milieubeheer en het Besluit Algemene Regels voor Inrichtingen Milieubeheer (Barim). RUD Utrecht heeft op 7 juni 2022 een controle op handhaving uitgevoerd op beide locaties in Amersfoort. Hierbij zijn geen overtredingen geconstateerd. Er spelen op dit moment dan ook geen issues met het bevoegd gezag en tot op heden zijn geen boetes of sancties opgelegd voortvloeiend uit overtreding van wet- en regelgeving.

In 2022 hebben zich geen ongewone voorvallen of out-of-containment incidenten voorgedaan met risico op bodem- en waterverontreiniging. Evenmin hebben zich emissies voorgedaan van gefluoreerde broeikasgassen en ozonlaag afbrekende stoffen. Er zijn geen klachten geuit door belanghebbenden en omwonenden omtrent hinder en leefomgeving.

Wilco

Colofon. Dit Sustainability Rapport 2022 is in opdracht van Wilco Beheer BV qua tekst samengesteld door Lysette Wonink, Wonink Quality Management d.d. mei 2023. Alle illustraties vallen onder copyright, Wonink Quality Management, 2020. Dit copyright geldt niet voor afbeeldingen zijnde foto's.

